

Sakregister

för boken

Öppna förskolan Elefanten – en skola för hela familjen

Citerade dokument betecknas med kursiv stil

A

aktivera med rörelser 104

aktivera och inspirera 27

aktiverar tankarna 116

aktiviteter 151

alla sedda 187

Allen, Graham 19, 20

Allmänna råd med kommentarer för öppen förskola 45, 96, 153,
179

Almqvist, Birgitta 80, 81, 82

amma 91

amningsrum 184

anknytning 10, 19, 40, 49, 54, 59, 113, 133

Anknytning och samhörighet 131

anmälningslistor 155

ansikts- och munrörelser 125

anslag 155

anslagstavla 182, 189

anspänningsnivå 72

arbeta förebyggande 172

arbeta med hela familjer 174

arbetsgemenskap 171

arbetsätt 173

Ashley, Brian 46, 88, 95, 101, 172, 178, 179

*Att knyta livsviktiga band. Sång och ramsor som psykoterapeutisk
intervention för att stärka relationen mellan spädbarn och
deras föräldrar* 111

avlastning 96

avslappnande 109

B

babyleksaker 79

Baby på biblan. Inspirationsbok för bibliotek och öppen förskola
110

bakgrundsarbete 155

bakåtvänd barnvagn 121

barndimensioner 70

barnen genom föräldrarna 176

barnet delaktigt 128

barnets signaler 125, 126

barnets stressnivå 121

Barnets tidiga språkutveckling 131, 132

barnfattigdomen 18

Barn i början. Språkutveckling i förskoleåldern 72, 73, 132

barnlitteratur 144

Barn och leksaker 80, 81, 82

barnolycksfall 40, 136, 144

barnomsorgsgarantin 9, 12

barnomsorgsgrupp 168

barnperspektiv 113

barns sömnvanor 42

barnsäkerhet 50, 144

barnuppfostran 98

barnvagn 53, 113, 120

barn vill vara där du är 114

basplanering 156

behandlas lika 96

behov 152

behov av stöd 47

behålla uppmärksamhet 108

behärska kroppen 74

bekräftade 160

bemästra sig själv 82

Berg, Lars-Erik 37, 46, 178, 179

beröm det som är bra 114

beröring 149

bestämda klockslag 106

besökarnas önskemål 157
bilder från verksamheten 189
bilder på barnen 152
billig verksamhet 23
Bisfenol A 117
bli sedd 59
bokhörnan 70
bra förebilder 50
brandsäkerhet 144
bristande ögonkontakt 122
Brodén, Margareta 60
brukarnas behov 153
budgetrådgivare 144
BVC 144
bygga upp relationer 46
byta erfarenheter 39
böckerna tidigt 129
böcker till barnen 71

C

Café Opera 151

D

demonstrationer 143
Den livsviktiga anknytningen 83
Den öppna förskolan som centrum för barnfamiljer i närområdet
47, 101, 179
Det goda skrattet. En bok om humor och hälsa 60, 149, 179
dietist 144
dockvrå 70
Duncan Smith, Iain 19

E

efterfrågan 152
egna initiativ 175
ekonomisk status 97
Ellneby, Ylva 59, 60, 74, 83

emotionell tillgänglighet 60
empati 118, 174
empatisk 92
ettårskalas 94

F

familjecentral 30, 167
familjecentrum 46
familjeomsorg 191
familjepedagogerna 119, 169
fasta rutiner 43, 44
fattiga vuxna 21
Field, Frank 21
fingerramsor 64
fixare 175
flera lekrum 182
flerspråkighet 129, 142
flexibel 91, 116, 175
flexibel planering 156
flexibilitet 95
flexibilitet och öppenhet 179
FN-dagen 94, 100
forskning 175
fortbildning 161, 177
fotograf 152
framåt- och bakåtvänd 121
Frank, Catharina 87
frikostig fortbildning 29
friluftsmuseet Torekällberget 151
fristad 96
frukt 95
främjar anknytningen 137
fysiska kontakten 59
fånga uppmärksamhet 128
förebilder 85
förebild och inspiration 48
föredrag 171

Föreningen Instrukörer i Spädbarnsmassage 139
förskoleplatser 142
förskolepsykolog 144, 169
första stegen 105
förstärker anknytningen 49
försöksverksamhet 145
förtroliga samtal 188
förälderns svarsreaktioner 19
föräldrarna 113
föräldrarnas egna frågor 113
föräldrarnas lek med barnen 63
föräldrarollen 11, 28, 39
föräldrars röster 104
föräldrar är delaktiga 178
föräldrastöd 13, 122
*Föräldrastöd - en vinst för alla. Nationell strategi för samhällets
stöd och hjälp till föräldrar i deras föräldraskap* 14, 24, 45
Föräldrastöd i Sverige i dag – var, när och hur? 47, 149
Föräldrastödsutredningen 14, 24, 45
förändra invand yrkesroll 178
förändra stimulusflödet 81

G

ge barnet en god start 21
gemensam glädje 109
gemenskap 71
generell förebyggande verksamhet 23
generellt förebyggande 24
glada ansikten 103
glädje 85, 105
god kontakt första gången 118
god vän 115
golvet 93, 158
grund för planeringen 156
grundläggande trygghet 87
gruppsamvaro 159
gurkor 102, 106

Gustafsson, Margareta 13, 37, 46, 71, 86, 95, 101, 121, 145, 160,
178

gå 66

gästol 66

H

hallen är ansiktet 187

hallen en informationskälla 189

hall med skötbord och sittmöbler 181

halvtid 161

handledning 161, 164

hand- och fotavtryck 61, 136

Hangaard Rasmussen, Torben 82

Hart, Susan 131

Heckman, James J 17

Heimann, Mikael 122

heltidsöppet 161

hembakat 94

hemliknande 93

hemländer 117

hjälpa föräldrarna 178

hjälpa människor att hjälpa sig själva 46

huden 138

humor 179

hålla rent 77

hänvisa vidare 119

härma 125

härmljud 105

högtider 157

I

IAIM - International Association of Infant Massage 139

I barnets hjärna 109

igenkännandets glädje 129

I lekens värld 83

imitera 86, 125

imitera ljud 126

improvisera 156
improviserad extra sångstund 188
impulser 66
inbjudande hemkänsla 187
inbjudande miljö 85
individ 60
individuella samtal 116
information 155
ingen förskola 9
insomningsrutin 43
inspiration 96
inspirera föräldrarna 174
invandrare 101
invandrarföräldrar 41
invänta svar 130

J

Jennische, Margareta 131, 132
jourhavande medmänniska 120

K

kall barnvagn 113
klappa händerna 103
klassisk musik 109
klädsel 51
Knutsdotter Olofsson, Birgitta 72, 73, 74, 83, 110
knytkalas 163
kolik 133
kommunicera 126
konkret sånglåda 80
kontakt 59
kontakter 98
kontakt med andra 74
kontakt och inspiration 168
kontor/personalrum 184
korta sånger 108
kortisol 111

kost och hälsa 144
kost och motion 144
kroppsspråk 75, 103, 133
krypa 65
kryplek 65
kultur 97
kulturlunchen 94
kultur- och tradition 151
kurser 164
kvalitet 164
kvällsträff 147
känna 66
känner igen 105
kärlek 50, 85
kärleksfull 126
kärleksfull beröring 133
kök 183
kötider 142

L

Lagercrantz, Hugo 109
lager på lager av kläder 52
leka 73
lekandets konst 72
leka tillsammans 74
lekbeteende 73
lekdeg 79
Lek för livet 72, 73, 74, 110
lekkuben 66
lekrum 78, 181
leksaker 77, 78, 82
Leksakernas virtuella värld 82
Lek - upplevelse - lärande i förskola och skola 75
Lidbeck, Lena 137
ligga 64
liggunderlag 53
likheter och skillnader 117

Lillemyr, Ole Fredrik 75
Lindahl, Marita 75, 82
livserfarenhet 115, 173, 175, 179
livserfaren personal 119
ljuddämpande 93
lokaler 181
loppishylla 182
luciafirandet 94
lugn musik 109
Lugn och beröring. Oxytocinets läkande verkan i kroppen 137,
138, 149
lugn och ro-systemet 149
lugn plats 188
Lundström, Inger 24, 37, 160, 185
lyhörda 157
lyhördhet 88, 125
lyssna 115, 117
lyssna och förstå 92
lyxkonsumtion 11
låt alla barn bli sedda 129
längta 83
läragåvagn 66
lärande möten 11
Lärande småbarn 75, 82
lära sig leka 83
lättrullande barn 65
Løkken, Haugen, Røthle 74

M

mammans sång ett omvårdande verktyg 111
maracas 106
mat- och fikarum 181
matstunden 55
matträning 54
McClure, Vimala 60, 87, 109, 138
Michélsen, Elin 75
miljö 85

mimik 103
miniutställningar 143
mobiltelefoner avstängda 189
modersmål 99
Molin, Lena 110
motivation 82
motorik 63
mottagande 91
multikulturellt knytkalas 100
multikulturellt receptbyte 163
musikpedagog 129, 144, 170
mycket tal 126
målar- och pysselhörna 68, 69
måndagsgäster 141
mångkulturellt 98
mångsidig fixare 175
Måsen – en Reggio Emilia-inspirerad öppen förskola 37
möta med respekt 60
mötesplats 13, 122

N

namn 128
nappflaskor 117
nationalsången 157
Nordström, Berit 83
Norling Bergdahl, Eva 111
nutidsorienterad 175
nya besökare 188
nybakat 155
nyhetsvärde 77
nå barnen genom föräldrarna 113
närhet 50, 59, 85
Närhetens hormon. Oxytocinets roll i relationer 24, 87, 112, 123
närområde 101
närområdets parker 152
närvarande i leken 68
närvarande i samtalet 117

Näslund, Görel Kristina 60, 149, 179
nätet 154
nätverk 41
nätverksbyggande 189
nätverksmöten 171

O

observant 126
Om du inte rör mig så dör jag. Den taktila kommunikationens betydelse för barns utveckling 59, 83
omställning 119
organisera 175
orientering i samhället 40, 175
oxytocin 87, 123, 137
oxytocinnivåerna 112
oxytocinsystemet 24

P

pappor 137
pedagogiska leksaker 81
pedagogisk lek 63
pedagogisk samverkan 174
pedagogiskt stöd 191
personalens kompetens 164
personliga egenskaper 178
planerade inslag 159
planering 156
platsgaranti 12
plötslig spädbarnsdöd 51, 64
polis 144
politiker 142, 145
positiva relationer 24
praktiska arbetet 155
praktiska kläder 52
prata om allt 148
prydligt ”hem” 155
pussel och spel 80

pysselhörna 68
pyssla tillsammans 163
påskbuffé 94, 157
*På upptäcktsfärd i öppna förskolan – en institution som väcker
frågor* 87
pöl 79

R

ramsor 103
relationsproblem 119
religion 97
repareras 155
reservfamilj 41
respekt 60, 88
resursenhet 171
rikare miljö 85
rim 103
rim och ramsor 64, 108
roliga 77
rulla 64
rum för lek och samvaro 181
rum för pyssel och målning 181
rutschkana 58, 67
Rydin, Marianne 137
rymligt matrum 182
rytmiskt 103
råd, stöd och hjälp 122
rörelser 103
rörelser illustrerar 104
rörelser och koordination 57
rörelsesånger 110
rörelseträning 55
Röthle, Monika 74

S

samarbete 167
samarbete med BVC 168
samhällsekonomiskt lönsam 23
samhällsinformation 141
samhällsintresse 175
samlek 67
samspel 75
Samspel på småbarnsavdelningar 75
samtal 164
samtalet med barnet 125
samtal som berör 119
samtalspedagogik 174
samtalsterapi 177
Sarkadi, Anna 47, 149
schablonfraser 132
sedda 118, 160
seder 100
ser barn och föräldrar 49
sinnen 85
sitta 65
självgående 175
självmedvetenhet 86
Sjöland, Anette 13
skapa kontakt 96
skapande aktivitet 80
skapande verksamhet 163
skapa trivsel 91
Skolverket 13, 23, 45, 96, 153, 179
skratta mycket 148
skrattet 149
Skrika, jollra, tala 131, 132
skydda 50
skynke 102, 109
skämma bort 60
slappna av 133
Smeds, Lisa 14, 122

Småbarnsföräldrars behov av föräldrastödsinsatser 14, 122
*Småbarnspedagogik. Fenomenologiska och estetiska
förhållningssätt* 74
småprata 127
små vuxna 60
smörgåsbord 157
sociala kontaktnät 98
sociala samspel 75
social nödvändighet 19
social träning 58
social träningsarena 86
socionom 144
sopplunch 94
sova i eget rum 44
sparka 64
spegel i golvhöjd 79
spegelneuroner 131
spis- och tippskydd 183
spontana 159
språkpedagog 129, 142, 170
språkträning 53, 57
språkutveckling 110, 129, 132, 142
späbarnet kommunicerar 63
Spädbarnets interpersonella värld 59, 72, 81
Spädbarnets psykologi 60, 122
spädbarnsmassage 49, 133, 177
Spädbarnsmassage 137
spänning 82
starka färger 78
Stern, Daniel N 59, 72, 81
stimulans 96
stimulerande miljö 18
stort ordförråd 130
stress 85
studiebesök 171
styrdokument 193
stå 66

ständig föräldrautbildning 122
ständig utveckling 177
stöd 86
stöd i föräldraroll 71
stödja osäkra småbarnsföräldrar 173
stödjande nätverk 11
svenska språket 99
så frö i samtalet 115
sånger 106
sånghäfte 105
sånglåda 105
sång, rim, ramsor 103, 136
sångstunden 103
sångstunderna 103, 162
såpbubblor 102, 109
säkerhet 183
Söderbergh, Ragnhild 131, 132
sömnbrist 42
sömnvanor 42

T

ta efter 85
tala om allt 115
tala ut 119
talpedagog 144
tandhälsa 144
tandsköterska 144
tecken före tal 126
teckenspråk 105
terapirum 188
tid för eftertanke 83
tidig önskan att kommunicera 130
tillsammans 149
tips i förbigående 114
tips och råd 115
Titta vad jag kan! 60, 74
tittut 58, 72

toalett- och skötrum 181
tolerans 88
tolka signaler 127
traditioner 100, 117
trivsamt stämning 92
trivsel 91
trivs på öppna förskolan 37
trumbygge 147
trummor 102, 106
trygghet 59, 73, 86
trygg miljö 85
tråkigt 50, 83
träffa kolleger 164
träningsarena 54
tröttande 119
turtagning 73
tvåspåklighet 170
två steg före 159
tyda barnets signaler 50
tåransor 64

U

Uddman, Per-Åke 137
unik miljö 97
upplevelserum 185
uppmuntran och stimulans 131
uppmuntrar fantasin 77
uppmärksamhet 128
upprepningar 129, 132
uppsökande verksamhet 161
upptäcka världen 85
utanför kompetensområdet 167
utbildning 97
utbildning behövs 176
utbildning och fortbildning 173
utdelningsblad 155
utflykter 151, 164

utklädeskläder 79
utmaningar 158
utomhuslekar 71
utomnordiskt ursprung 97
utveckla 54
utveckla ett gott samspel 24
utvecklande 77
utvecklingsstadier 117
utvärdering 156
utåtriktad 174
Uvnäs Moberg, Kerstin 24, 87, 112, 123, 137, 138, 149

V

vara förebilder 50
vara tillsammans 133
vardagligt samtal 115
vardagsdiplomat 92, 175
vardagssamtalet 116
vardagsträning i svenska 99
variera och överraska 108
varierar utbudet 77
veckoprogram 161
ventilation 93
veranda 190
verksamhetens kvalitet 164
verksamhetsplanering 39
Westerlund, Monica 72, 73, 131, 132
*What's life in a baby buggy like?: The impact of buggy orientation
on parent-infant interaction and infant stress* 121
videoupptagningar 189
viktig för nyinflyttade 192
viktigt för integrationen 192
*Vimala McClures spädbarnsmassage. En handbok tillägnad
nyblivna föräldrar* 60, 87, 109, 138
våga sjunga 103
väderskyddad plats för barnvagnar 181
välja leksaker 81

välkomnande miljö 91
välkommandet 95
välkomnas redan i dörren 187
välutrustat kök 184
vänligt samtal 123
vän med besökarna 114
värme, närhet och kärlek 50

Y

ytterdörren låst 51, 187

Z

Zeedyk, Suzanne 120
Zetterström, Lotten 37, 46, 178, 179

Å

åkpåsen 53
åla 65
årsplanering 156
återkommande fraser 132

Ä

äventyr 82

Ö

Öberg, Karin 37
ögonkontakt 53, 113, 127, 135
Öppen förskola 37, 71, 86, 95, 101, 122, 145, 160, 178
Öppen förskola - en gryta att samlas kring 24, 37, 160, 185
Öppen förskola - lärorika möten 37, 46, 178, 179
Öppen förskolas utveckling. En studie av perioden 1980-2005 23
Öppen förskola. Tre perspektiv 13, 46
öppen planlösning 182
öppettider 162
Öppna förskolan - en lönsam investering 88, 96, 172, 178
övertäckning 82, 105